

BERRIKUSPEN KONTROLA

BERRIKUSPENA	GAIA	DATA
00	Hasierako abiaraztea	2020-03

AURKIBIDEA

1. Xedea
2. Norainokoa
3. Definizioak
4. Jarraibidearen deskribapena
  - 4.1. Kode Etikoaren jardun-esparrua
  - 4.2. Kontseilarien ezaugarriak
  - 4.3. Printzipio etikoak
  - 4.4. Jokabide eta portaera etikoak
  - 4.5. Kode Etikoa ez betetzea
  - 4.6. Betetzearen ebaluazioa
5. Erantzukizunak
6. Aipaturiko dokumentuak
7. Eranskinak eta lotutako dokumentuak

1. XEDEA

Erakundeko edozein arlotako pertsona orori, Administrazio Kontseiluko kideei barne, eska dakizkiokeen printzipio eta portaera etikoak definitzea.

2. NORAINOKOA

Administrazio Kontseilua osatzen duten kontseilari guztiak.

3. DEFINIZIOAK

Ez dagokio.

4. JARRAIBIDEAREN DESKRIBAPENA

4.1. KODE ETIKOAREN JARDUKETA-ESPARRUA

1. Erregelamenduan eta Estatutuan ezarritako Administrazio Kontseiluko kideen berezko eginkizunak betetzeko betebeharrak eta betebeharretatik harago, badira printzipio eta jokabide orokor batzuk, etikoak, Erakundearen edozein esparrutako pertsona orori eska dakizkiokeenak, eta, bereziki, Administrazio Kontseiluko kideei, sozietatearen ereduzko lider diren aldetik.
2. Espero diren printzipio, balio eta jokabide horiek ondorioztatzen dira, batetik, gizartearen egiteko, ikuspegi eta balioetatik, eta, bestetik, Gobernu Korporatiboaren jardunbide egokitzat jotzen diren arau, usadio eta ohituretatik, bereziki eremu publikoan.

3. VISESAK bere formulazio estrategikoan deklaraturako balio korporatiboak, Kode Etiko honetan jasotakoaz gain edo haren osagarri, erakundearen barruan edozein eginkizun betetzen duten pertsonen jarduerak eta erabakiak gidatu beharko dituztenak, honako hauek dira:
  - Epe luzerako ikuspegia
  - Erantzukizun soziala
  - Laguntza/lankidetzeta
  - Gardentasuna
  - Pertsonen eta akziodunen konpromisoa
  - Talde-lana
  - Egokitasuna/berrikuntza
  - Eraginkortasuna
  - Bezeroen eta pertsonen gogobetetzea
  - Finantza-egonkortasuna
4. Kontseilariaren Kode Etiko hau, Administrazio Kontseiluak onartu eta aldatuko duena, Gobernu Korporatiboaren Sistemaren parte da, eta kontseilariaren jardunean nagusi izan behar duten printzipio etikoak eta organo horretako kide izateagatik bete behar dituzten betebeharrak etikoak jasotzen ditu.
5. Ondorio horietarako, Administrazio Kontseiluko idazkariak kontseilariaren Kode etikoaren ale bat emango die, izendatu aurretik. Kode hori jaso izana adieraziko dute, **PR06.P01.F01 Administrazio Kontseiluko kideek KKSren dokumentazioa** delakoaren arabera sinatuta.
6. Kode Etikoak kontseilari guztiak lotzen ditu, baita kontseilariak beren kargua betetzean haiek ordezkatzeko pertsona juridikoak izendatzen dituzten pertsona fisikoak ere; horiek nahitaez ezagutu eta bete behar dute kode hori. Horretarako, idatziz adierazi beharko dute atxikitzeko berariazko konpromisoa, kontseilari kargua hartu aurretik, **PR06.P01.F03PR06_P01_F04 Estatutua betetzeko konpromisoaren adierazpena** eta .
7. Kontseilariaren Kode Etikoa betetzeak ez du eragotziko Legean eta Sozietatearen Gobernu Korporatiboaren Sistema osatzen duten gainerako dokumentuetan eta, bereziki, **Administrazio Kontseiluaren Erregelamenduan (PR06_P01_I01) eta kontseilariaren Estatutuan (PR06_P01_I02)** xedaturakoa zorrotz betetzea.
8. Euskal Administrazio Publikoan duten karguagatik kide diren Administrazio Kontseiluko kideei dagokienez, Gobernu Korporatiboaren Sistemako, Erregelamenduko, Estatutuko eta Kontseilariaren Etika Kodeko printzipio, arau, betebeharrak edo manuetako edozeinen aplikazioa beren kargu publikotik eratorritako betebeharrak kalterik gabe egingo da; betebeharrak horiek betetzat eta nagusitzat joko dira, zehazki, Kargu Publikodunen Jokabide Kodea eta Kargu Publikodunen Interes-gatazkak arautzen dituen ekainaren 26ko 1/2014 Legean ezarritako orori dagokienez, baita horien geroko erregelamendu-garapenen aldetik ere (36/2018 Dekretua, martxoaren 20koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Kargu Publikodunen lanpostuen katalogo eguneratua onartzen).

4.2. KONTSEILARIEN EZAUGARRIAK

1. Sozietatearen kontseilariak pertsona ohoragarriak, egokiak eta kaudimen, gaitasun, esperientzia, kualifikazio, prestakuntza, prestasun eta beren eginkizunarekiko konpromiso aitortukoak izan behar dute.
2. Kontseilariak, gainera, profesionalak eta osoak izan behar dute, eta, horren ondorioz, jokabide gardena, arduratsua, eraginkorra, profesionala, leiala, zintzoa, fede onekoa, objektiboa eta gizarte-interesaren zerbitzura dauden bikaintasunaren, kalitatearen eta berrikuntzaren balioekin bat datorrena izan behar dute.

4.3. PRINTZIPIO ETIKOAK

Kontseilariak, gizarteko lider diren aldetik, printzipio etiko hauek bete behar dituzte:

- a. Legezketasuna eta Gobernu Korporatiboaren Sistema zorrotz betetzea.
- b. Langileen arraza, kolore, nazionalitate, jatorri sozial, adin, genero (bereziki), egoera zibil, sexu-orientazio, ideologia, iritzi politiko, erlijio edo beste edozein egoera pertsonal, fisiko edo sozialengatik ez diskriminatzea, bai eta haien arteko aukera-berdintasuna ere.
- c. Giza eskubideekiko eta lan-eskubideekiko konpromisoa eta lotura, eta laneko segurtasuna eta osasuna bermatzea. Horren barruan sartzen da lan-giro egokia zaintzea, erakundearen barruan eta erakundearen eta haren interes-taldearen artean enpatia, kortesia, gizalegea, adiskidetasuna eta adiskidetasuna erakutsiz eta bultzatuz.
- d. Ingurumena babestea.
- e. Gizarteko profesionalen prestakuntza eta garapen pertsonala, eta familia-bizitza eta lan-jarduera bateragarri egitea.
- f. Hobekuntzaren, ekimenaren, ahaleginaren eta herritarrentzako zerbitzuaren kultura sustatzea.
- g. Baliabide publikoak arduraz erabiltzea.
- h. Kultura-ondarea defendatzea eta, bereziki, EAEko elebitasun ofizialaren erabilera erraztea, bai barneko harremanetan, bai kanporako harremanetan.
- i. Jardunaren gardentasuna eta herritarren informazio-, kexa- edo erreklamazio-eskubideen erabilera bermatzea.

4.4. JOKABIDE ETA PORTAERA ETIKOAK

Aipatutako kontseilarien ezaugarriak eta aipatutako printzipio etikoak adierazteko eta aplikatzeko, jarraian, Administrazio Kontseiluko kideek legeak ezinbestean betetzetik harago, eta aplikagarriak diren neurrian, espero diren jokabide eta portaera hauek zehaztuko dira, horiek ere beren administraziopeko edozein pertsonari eska diezazkioketenak.

Onura bidegabeak

- a. Kontseilariak ezin izango dute ez oparirik eman edo onartu sozietatearen administratzaile gisa egiten duten jardueran, baldin eta erabakietan eragina izan badezakete, salbu eta, salbuespenez, balio ekonomiko hutsala edo sinbolikoa duten opariak badira, kortesia-zantzuei edo ohiko merkataritza-arretei erantzuten badiete, eta legeak, Gobernu Korporatiboaren Sistemak edo oro har onartzen diren merkataritza-jardunek debekatzen ez badituzte.
- b. Kontseilariak ezin izango dute, zuzenean edo tarteko pertsonaren bitartez, sozietatearentzat, beren buruarentzat edo hirugarrenentzat onura lortzea helburu duten justifikatu gabeko abantaila edo onurarik eskaini, eman, eskatu edo onartu.
- c. Kontseilariak ezin izango dute bezeroen edo hornitzaileen dirurik jaso, ezta mailegu edo aurrerakin gisa ere, salbu eta sozietatearen bezero edo hornitzaile diren finantza-erakundeek emandako maileguak edo kredituak.

Sozietatearen informazioa, baliabideak eta aktiboak

- d. Kontseilariak isilpean gordeko ditu Administrazio Kontseiluaren eta haren organo eskuordetuen eztabaidak, halakorik balego, eta, oro har, ez die hirugarrenei jakinaraziko bere kargua betetzean eskuratu duen informazio ez-publikorik. Konfidentzialtasun-betebeharrak bere horretan iraungo du, kargua utzi badu ere.

- e. Sozietatearen esku jarri diren guztietan, kontseilariak modu eredugarrian eta erantzukizunez erabiliko dituzte baliabideak, eta lanbide-jardueretarako baino ez dira erabiliko, sozietatearen intereserako.
- f. Ekipo, sistema eta programa informatikoak eta gakoak erabiltzean, betiere sozietateak kontseilarien eskura jarri baditu beren lana egiteko, Interneten sartzeko erraztasuna eta jarduteko erraztasuna barne, segurtasun- eta efizientzia-irizpideak bete beharko dira, edozein erabilera, ekintza edo funtzio informatiko baztertuta, baldin eta erabilera, ekintza edo funtzio hori zilegi ez bada edo sozietatearen arau edo jarraibideen aurkakoa bada, edo eskura duten informazio korporatiboaren konfidentzialtasuna arriskuan jartzen badu.
- g. Kontseilariak ez dituzte sozietatearen sistema eta aplikazio informatikoak ustiatuko, erreproduzitu, errepikak egin edo lagako, baldin eta sozietateak bere esku jarri baditu, beraienak ez diren xedeetarako. Era berean, informatika-ekipo korporatiboetan ez dute instalatuko edo erabiliko legez kanpoko erabilera duen programarik edo aplikaziorik, ezta sistemak kaltetu edo gizartearen, bezeroen edo hirugarren pertsonen irudia edo interesak kaltetu ditzakeen programarik edo aplikaziorik ere.

Estrategia eta erantzukizun korporatiboa

- h. Kontseilariak beren burua identifikatzen dute egiteko, ikuspegi eta balio korporatiboekin, eta xede eta interes sozialarekin, beren interes-taldeentzat balioa duen sorkuntza jasangarriko sozietatearen konpromisoarekin, bai eta epe luzerako sozietatearen helburu onarekin ere.
- i. Kontseilariak konpromisoa hartuko dute erantzukizun sozial korporatiboaren printzipioekin, baldin eta printzipio horien helburu nagusiak honako hauek badira: ingurumena babestea, gizarte-kohesioa, lan-harremanen aldeko esparrua garatzea eta gizartearekin zerikusia duten kolektiboekin etengabe komunikatzea.

Hirugarrenen harremanak

- j. Kontseilariak hirugarrenekin dituzten harremanak lankidetzaren eta gardentasun-printzipioen arabera arautuko dira. Bereziki, informazioaren gardentasuna, bereziki informazio ekonomiko finantzariora, Kontseiluko kideen jarduna gidatu behar duen oinarritzko printzipioa da.

Interes-gatazkak

- k. Kontseilariak, beren enpresa-, lanbide- edo partikular-jarduera guztietan, saihestu egingo dute Legea edo Gobernu Korporatiboaren Sistema urra dezakeen edozein jarduketa edo erabaki, lotutako eragiketei, negozio-aukerei, izena eta gizarte-aktiboak erabiltzeari edo beste interes-gatazkako egoera batzuei dagokienez, Kontseiluak eragiketa horiek egin ahal izateari kalterik egin gabe.

4.5. KODE ETIKOA EZ BETETZEA

Administrazio Kontseiluak, gerta daitezkeen Kode etikoaren ez-betetzeen larritasuna eta/edo errepikapena kontuan hartuta, eragindako kontseilariaren ohartarazpen formala onartuko du, Kontseiluaren Erregelamenduak araututako baldintzetan, eta Kontseiluak ahalmena izango du Akziodunen Batzarrari kargutik kentzea proposatzeko, sor daitezkeen erantzukizun penalei kalterik egin gabe. Hala ere, kargu horiek Kode Etikoa betetzen ez badute, izendatu dituen organoaren esku utzi beharko dute beren kargua.

4.6. BETETZE-MAILAREN EBALUAZIOA

1. Kode etikoaren betetze-maila Kontseiluaren jardura ebaluatzeko urteko txostenean ebaluatuko da, Gobernu Korporatiboaren Sistemaren ezarritako prozeduraren arabera (**PR06_P01_F07 Kontseilariaren Kode etikoaren betetze-mailaren ebaluazioa**).

2. Presidentearen erantzukizuna izango da ebaluatzeko betebeharra betetzea, eta Kontseiluaren Idazkaritzak egingo du ebaluazioa. Ebaluazio hori egiteko, eranskinetan aurreikusitako dokumentuez gain, kanpoko aholkularien eta kasu bakoitzean egokitzen diren barneko beste bitarteko batzuen (inkestak edo galdetegiak) laguntza jaso ahal izango da.

5. ERANTZUKIZUNAK

Jarraibide honetako puntuetan deskribatutakoak.

6. AIPATUTAKO DOKUMENTUAK

36/2018 DEKRETUA, martxoaren 20koa, Euskal Autonomia Erkidegoko kargu publikoen katalogo eguneratua onartzen duena.

7. ERANSKINAK ETA LOTUTAKO DOKUMENTUAK

PR06_P01_F01 Administrazio Kontseiluko kideek GKSren dokumentazioa jasotzea.

PR06_P01_F02 Estatutua betetzeko konpromisoaren adierazpena.

PR06_P01_F03 Kontseilariaren Kode Etikoa betetzeko konpromisoaren adierazpena.

PR06_P01_F07Kontseilariaren Kode etikoaren betetze-mailaren ebaluazioa.